

Cultura catalana i la cançó de Txarango

«Vull animar a tots els Joans de Vic ?discriminats' per no haver pogut demanar un tallat en català, a abraçar la realitat. Les realitats»

Aquest article comença amb un examen. En concret amb un de llengua i literatura catalana de batxillerat on s'analitzava la cançó ?Compta amb mi? de Txarango. Però vol anar més enllà i vol ser una reflexió sobre allò que es considera cultura catalana. Tot comença amb el debat a les xarxes de si treballar cançons com a poemes aproxima els i les joves a la literatura o és una estratègia molt boomer quan ni tan sols les persones examinades coneixen o canten la cançó. Un adultcentrisme disfressat d'amiguisme que fa una mica de *tufillo* de ranci *guai*.

A l'examen es demana comparar la cançó de l'àlbum *Som Riu* amb el plantejament de l'amor de Joan Salvat Papasseit o Maria Mercè Marçal. Les crítiques i els aplaudiments han plogut a parts iguals. I llanço aquí la primera pregunta per reflexionar: que la lletra d'una cançó sigui en català la fa digna de ser literatura? La cultura catalana és únicament aquella produïda dintre de Catalunya? O aquella que és feta en català? O ha de ser feta en català i a dintre de Catalunya?

Avui un amic em deia disgustat que no li havia agradat gens el meu darrer article, on parlava, precisament, de la cançó d'Alizz que criticava les elits culturals catalanes. On, precisament, posava de manifest que la realitat de Catalunya és ben diversa i que si volem que el català no mori hi ha d'haver una Catalunya inclusiva en tots els àmbits.

I des d'aquí vull animar a tots els Joans de Vic, que també diuen haver-se sentit discriminats per no haver pogut demanar un tallat en el nostre idioma, a acceptar i abraçar la realitat. Les realitats. Sense superioritat moral. Perquè potser així, i penso que només així, aquesta persona que t'ha servit el tallat i que no entén la nostra llengua mostrarà interès si veu que no el mires per sobre de l'espatlla.

L'examen de Txarango en part va una mica d'això. I no, no va de fer els adolescents una mica més tontos o de no ensenyar-los què és la literatura de debò. Va d'aproximar la cultura a la gent jove. Va d'escoltar què es diu al carrer i dur-ho a l'acadèmia. Que sí, que potser aquesta cançó no connecta prou amb el jovent i les cançons d'Andana, Sexenni o 31 Fam haurien encaixat encara més. Potser sí. Que l'esclatxa generacional i digital és més gran del que ens pensem? Doncs segurament.

Però sense aquestes aproximacions motivacionals, en el moment que només quatre frikis nostrats parlin de literatura catalana, agraiem aquests petits detalls que eixamplen la base. Perquè compartir allò que estimes s'ha de fer amb amor i no amb imposició ni ressentiment.